

A. BEKSAROTEN

Dilek BAYRAMGÜRLER¹

ÖZET

Topikal beksaroten selektif olarak retinoid X reseptörlerine bağlanarak onları aktive eden ve bu şekilde hücre proliferasyonu ve diferansiasyonunda rolü olan birçok genin transkripsiyonunu etkileyen sentetik bir vitamin A türevidir. Diğer tedavilere dirençli veya persistan hastalığı bulunan evre IA ve IB kutanöz T hücreli lenfoma hastalarında onaylı bir ilaç olan topikal beksarotenin en sık görülen yan etkisi lokal irritasyondur.

Giriş

Topikal bir retinoid olan tazarotenin psoriasis tedavisinde onay almasının ardından 1990'lı yılların ortalarında bu gruptaki ilaçlardan alitretinoin ve beksarotenin mikozis fungoides (MF) ve Kaposi Sarkomu gibi hastalıkların tedavisinde de kullanımı gündeme gelmiştir. O yıllarda her iki ilacın da 8 haftalık topikal kullanımlarının sonunda MF lezyonlarındaki lenfositik infiltrasyonu azalttığı tespit edilmesine rağmen; MF'te yürütülecek klinik çalışmalar için etkinliğin daha yüksek irritan özelliğın ise daha az görüldüğü beksaroten tercih edilmiştir. Daha sonra yürütölen değişik faz çalışmaları sonucunda ise beksaroten, 1999 yılında sistemik 2000 yılında ise topikal formölasyonları ile Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) tarafından kutanöz T hücreli lenfoma tedavisinde onay almıştır (1). Sentetik bir reksinoid reseptör analogu olan beksaroten bu sınıfta insanlarda kullanılan ilk retinoiddir (2).

¹ Prof. Dr. Dilek BAYRAMGÜRLER, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıklar Bölümü dbayramgurler@kocaeli.edu.tr

Kaynaklar

1. Zhang C, Duvic M. Retinoids: therapeutic applications and mechanisms of action in cutaneous T-cell lymphoma. *Dermatol Ther.* 2003; 16(4):322-30.
2. Lain T, Rakhshandra T, Duvic M. Long-term control of mycosis fungoides of the hands with topical bexarotene. *Int J Dermatol.* 2003; 42(3):238-41.
3. Krathen RA, Ward S, Duvic M. Bexarotene is a new treatment option for lymphomatoid papulosis. *Dermatology.* 2003; 206(2):142-7.
4. Talpur R, Vu J, Bassett R, Stevens V, Duvic M. Phase I/II randomized bilateral half-head comparison of topical bexarotene 1% gel for alopecia areata. *J Am Acad Dermatol* 2009; 61:592 e1-9.
5. Schadt CR. Topical and oral bexarotene. *Dermatol Ther.* 2013;26(5):400-3.
6. Available from: https://www.accessdata.fda.gov/drugsatfda_docs/label/2011/021056s003lbl.pdf
7. Zhang C, Hazarika P, Ni X, Weidner DA, Duvic M. Induction of apoptosis by bexarotene in cutaneous T-cell lymphoma cells: relevance to mechanism of therapeutic action. *Clin Cancer Res.* 2002; 8(5):1234-40.
8. Trent JT, Romanelli P, Kerdel FA. Topical targretin and intralesional interferon alfa for cutaneous lymphoma of the scalp. *Arch Dermatol.* 2002; 138(11):1421-3.
9. Walling HW, Swick BL, Gerami P, Scupham RK. Folliculotropic mycosis fungoides responding to bexarotene gel. *J Drugs Dermatol.* 2008; 7(2):169-71.
10. Hanifin JM, Stevens V, Sheth P, Breneman D. Novel treatment of chronic severe hand dermatitis with bexarotene gel. *Br J Dermatol.* 2004; 150(3):545-53.
11. Breneman D, Sheth P, Berger V, Naini V, Stevens V. Phase II clinical trial of bexarotene gel 1% in psoriasis. *J Drugs Dermatol.* 2007; 6(5):501-6.
12. Magliocco MA, Pandya K, Dombrovskiy V, Christiansen L, Wong Y, Gottlieb AB. A randomized, double-blind, vehicle- controlled, bilateral comparison trial of bexarotene gel 1% versus vehicle gel in combination with narrowband UVB phototherapy for moderate to severe psoriasis vulgaris. *J Am Acad Dermatol.* 2006; 54: 115–118.
13. Tarabdkar ES, Shinohara MM. Skin Directed Therapy in Cutaneous T-Cell Lymphoma. *Front Oncol.* 2019; 9:260.